

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 77/2568

ศาลจังหวัดเชียงใหม่ ศาลผู้ส่งความเห็น ศาลปกครองเชียงใหม่ ศาลผู้รับความเห็น นาย ส. ที่ 1 กับพวกรวม 2 คน โจทก์ กระทรวงการคลัง ที่ 1 กับพวกรวม 4 คน จำเลย

ย่อ / หลักกฎหมาย

เอกชนทั้งสองเป็นโจทก์ยื่นฟ้องกระทรวงการคลัง ที่ 1 สำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงใหม่ ที่ 2 นายอำเภอฝางที่ 3 องค์การบริหารส่วนตำบลฝางที่ 4 จำเลย ความว่า โจทก์ทั้งสองเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ 7210 และเป็นผู้มีสิทธิครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาทบริเวณด้านทิศเหนือของที่ดินแปลงดังกล่าว ซึ่งเดิมเป็นที่ดินผืนเดียวกัน มีเนื้อที่รวมกันประมาณ 8 ไร่ 3 งาน 57 ตารางวา โดยในปี 2522 เจ้าของที่ดินได้ขออนุญาต น.ส. 3 ก. เลขที่ 4101 และในปี 2553 โจทก์ที่ 1 ได้นำหลักฐาน น.ส. 3 ก. ดังกล่าว ไปเดินสำรวจออกโฉนดที่ดิน แต่การออกโฉนดที่ดินและการจัดทำแผนที่เกิดความผิดพลาด ทำให้รูปแผนที่น้อยกว่าเนื้อที่ที่ครอบครองทำประโยชน์ ต่อมา โจทก์ที่ 1 ยื่นคำขอรังวัดสอบเขตที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ 7210 แต่จำเลยที่ 1 และที่ 2 คัดค้านแนวเขตที่ดินโดยอ้างว่าที่พิพาทบางส่วนเป็นที่ราชพัสดุ ส่วนจำเลยที่ 3 และที่ 4 คัดค้านแนวเขตที่ดินโดยอ้างว่าที่พิพาทส่วนที่เหลือเป็นที่สาธารณประโยชน์ เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ สาขาจอมทอง จึงสอบสวนไล่เกลี่ยคู่กรณี ตามมาตรา 69 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน แต่ไม่สามารถตกลงกันได้ ขอให้ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งให้จำเลยทั้งสี่เพิกถอนคำคัดค้านแนวเขตที่ดินในการรังวัดสอบเขตที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ 7210 และห้ามจำเลยทั้งสี่และบริวารเข้าไปเกี่ยวข้องกับที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ 7210 และที่ดินพิพาทที่โจทก์ทั้งสองครอบครอง จำเลยที่ 1 และที่ 2 ให้การว่า ที่ดินพิพาทกรมธนารักษ์ได้ขึ้นทะเบียนเป็นที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียน ที่ ขม. 1664 จึงเป็นที่ดินของรัฐ การคัดค้านแนวเขตบริเวณที่ดินพิพาทจึงชอบด้วยกฎหมาย จำเลยที่ 3 และที่ 4 ให้การว่า ที่ดินพิพาทปัจจุบันเป็นอ่างเก็บน้ำสาธารณะของหมู่บ้าน อยู่ระหว่างดำเนินการขออนุญาตก่อสร้างสำหรับที่หลวง จึงเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน โจทก์ทั้งสองไม่เคยครอบครองหรือทำประโยชน์ในที่ดินพิพาท การที่จำเลยที่ 3 และที่ 4 คัดค้านแนวเขตจึงเป็นการกระทำการโดยชอบด้วยกฎหมาย ไม่เป็นละเมิดต่อโจทก์ทั้งสอง ขอให้ยกฟ้อง จำเลยที่ 3 และที่ 4 ยื่นคำร้องโต้แย้งเขตอำนาจศาลว่า คดีนี้เป็นคดีพิพาทตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (1) และ (3) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ศาลจังหวัดเชียงใหม่พิจารณาแล้วเห็นว่า คดีนี้เป็นคดีพิพาทหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (1) และ (3) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 นอกจากนี้ โจทก์ทั้งสองยื่นฟ้องกรมที่ดินและเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ สาขาจอมทอง ให้ดำเนินการแก้ไขรูปแผนที่ในโฉนดที่ดินเลขที่ 7210 ต่อศาลปกครองเชียงใหม่เป็นที่ดินแปลงเดียวกันกับที่โจทก์ทั้งสองมีข้อพิพาทกับจำเลยทั้งสี่ในคดีนี้ คดีนี้จึงอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง ศาลปกครองเชียงใหม่พิจารณาแล้วเห็นว่า คดีนี้เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินอันอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม ส่วนการที่โจทก์ทั้งสองได้ยื่นฟ้องกรมที่ดินและเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ สาขาจอมทอง ต่อศาลปกครองเชียงใหม่แล้วนั้น คดีดังกล่าว

ศาลปกครองเชียงใหม่มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ ต่อมาผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งต่อศาลปกครองสูงสุด ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของ ศาลปกครองสูงสุด จึงไม่อาจเป็นเหตุให้คดีนี้อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง แต่ เป็นคดีพิพาทที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม คณะกรรมการพิจารณาแล้ว แม้ กระบวนการคลัง จำเลยที่ 1 สำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงใหม่ จำเลยที่ 2 นายอำเภอดอยหล่อ จำเลยที่ 3 องค์การบริหารส่วนตำบลดอยหล่อ จำเลยที่ 4 จะเป็นหน่วยงานทางปกครองและ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 โดยจำเลยที่ 1 และที่ 2 มีหน้าที่ในการดูแลรักษาที่ดินของรัฐประเภทที่ราชพัสดุ ตาม พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2562 ส่วนจำเลยที่ 3 และที่ 4 มีหน้าที่ในการดูแลรักษาและ ค้ำครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันตาม พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 แต่การคัดค้านการรังวัด สอบเขตที่ดินของโจทก์ทั้งสองเป็นเพียงการปฏิบัติหน้าที่โดยทั่วไปในฐานะผู้ดูแลรักษาที่ดิน ข้างเคียงคัดค้านการรังวัดสอบเขตที่ดินเพื่อป้องกันมิให้มีการรังวัดรุกล้ำเข้าไปในที่ดินของรัฐ จึงไม่ มีลักษณะเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมาย กรณีจึงไม่เข้าลักษณะเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่ หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือการกระทำ ละเมิดอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (1) และ (3) แห่ง พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ทั้งเมื่อโจทก์ทั้งสอง ฟ้องอ้างว่า โจทก์ทั้งสองเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์และครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินพิพาท มิใช่ที่ สาธารณประโยชน์ โดยมีคำขอให้จำเลยทั้งสี่เพิกถอนคำคัดค้านแนวเขตที่ดินในการรังวัด สอบเขตที่ดินโฉนดที่ดินเลขที่ 7210 ของโจทก์ทั้งสอง หากจำเลยทั้งสี่เพิกเฉย ให้ถือเอา คำพิพากษาแทนการแสดงเจตนา และห้ามจำเลยทั้งสี่และบริวารเข้าเกี่ยวข้องกับที่ดินดังกล่าว แต่จำเลยที่ 1 และที่ 2 คัดค้านการรังวัดสอบเขตที่ดินของโจทก์ทั้งสอง โดยอ้างว่าที่ดินพิพาทเป็นที่ดินของ รัฐ ส่วนจำเลยที่ 3 และที่ 4 อ้างว่า ที่ดินพิพาทเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินอันเป็นทรัพย์สิน สำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน เมื่อพิจารณาความมุ่งหมายของโจทก์ทั้งสองในการใช้สิทธิทางศาลก็ เพื่อให้รับรองหรือคุ้มครองสิทธิในที่ดินของโจทก์ทั้งสอง ซึ่งศาลจะมีคำพิพากษาตามคำขอของ โจทก์ทั้งสองได้นั้น จำต้องพิจารณาให้ได้ว่าความเสียก่อนว่าที่ดินพิพาทเป็นของโจทก์ทั้งสองหรือ เป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน ข้อพิพาทระหว่างโจทก์ทั้งสองกับจำเลยที่ 3 และที่ 4 จึงเป็นคดี พิพาทเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลยุติธรรม

องค์คณะ

ไม่มี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/77/2568>